

عنوان مقاله:

بررسی ازدواج در شاهنامه

محل انتشار:

هفتمین همایش بین المللی زبان و ادبیات فارسی (سال: 1402)

تعداد صفحات اصل مقاله: 19

نویسندگان:

رقیه رستمی - استاد راهنما- پردیس رسول اکرم (ص) خوزستان، واحد شیخ مرتضی انصاری دزفول

علیرضا مسلم زاده - پردیس رسول اکرم (ص) خوزستان، واحد شیخ مرتضی انصاری دزفول - نگارنده

خلاصه مقاله:

«ازدواج در شاهنامه» تا امروز موضوع پژوهش های گوناگونی بوده اما در بیشتر آنها یا به بن مایه ها و آیین های در خور بحث توجه نشده و یا دامنه بررسی محدود به شاهنامه و شواهد آن بوده است. در این مقاله با مطالعه در روایات حماسی ایران (شاهنامه، منظومه های پهلوانی و چند متن منشور) ۸ نمونه از مضامین و رسوم مهم ازدواج معرفی و تحلیل شده است که در آنها پهلوان یا پادشاه غالباً بیرون از سرزمین خویش همسر بر می گزیند (برون مرز همسری) و به همین منظور به سفر و جستجو می رود (سفر و جستجوی پهلوان برای همسریابی). او پس از یافتن جفت مناسب گاهی با پرهیز و مخالفت پدر دختر روبرو می شود (پروا و پرهیز پدر از ازدواج دختر و مرد بیگانه) و گاه نیز برای رسیدن به دلدارش در آزمونی شرکت می کند که دختر یا پدرش تعیین کرده اند (آزمون ازدواج). در سنت حماسی ایران، دختر در مهرورزی و ازدواج، استقلال عمل دارد و به خواستگاری مرد مطلوب خود می رود (پیشگامی و آزادی دختر در عشق بازی و ازدواج) و مرد نیز می تواند با مادر، خواهر و دختر خویش ازدواج کند (آیین خودتوکدس). انداختن یا رد و بدل کردن ترنج زرین هم یکی از سنتهای خواستگاری و دلداگی است.

کلمات کلیدی:

ازدواج، ادب حماسی ایران، بن مایه، آیین

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1979865>

